

Ο ΜΥΛΟΣ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Αυτός ο μύλος ευρίσκεται σε χαμηλότερο επίπεδο από τον μύλο του ΛΑΓΟΥ και απέχει από αυτόν 300 περίπου μέτρα, βορειότερα. Σύμφωνα με την βιβλιογραφία και την τοπική παράδοση, επί δυο τουλάχιστον γενεές, προ του 1790, ήταν ιδιοκτησία Ακοβίτικης οικογένειας που είχε το επώνυμο ΚΑΡΟΥΤΣΟΣ και απ'αυτήν είχαν προέλθει δύο τουλάχιστον Κοτσαμπάσηδες. Ο πρώτος ήταν παππούς και ο δεύτερος πατέρας της συζύγου του Κολοκοτρώνη. Μάλιστα ο δεύτερος είχε διατελέσει και <<ΜΟΡΑΓΙΑΝΗΣ ΒΙΛΑΕΤΛΗΣ >>, δηλαδή Προϊστάμενος, Πρόεδρος, Αρχηγός των Ελλήνων Προυχόντων, οι οποίοι αποτελούσαν το ήμιου του ενός εκ των δυο συλλογικών οργάνων του Μορα-Βαλεσί(Τούρκου Διοικητού, Νομάρχου, Επάρχου του Μοριά. Κάποιοι συκοφάντησαν τον ανωτέρω ΚΑΡΟΥΤΣΟ ως ληστοτρόφο, συνελήφθη, κατεδικάσθη εις θάνατον και τον μετέφεραν στο Ναύπλιο, όπου τον απαγχόνισαν.

Στο σημείο αυτό, προς κατατοπισμό των αναγνωστών, αναγνωστριών, εκτιμάται ότι είναι απαραίτητη η ετυμολογική-γραμματολογική αλλά και εννοιολογική ερμηνεία –ανάλυση των κατωτέρω λέξεων:

1.Μοριάς: Ονομασία της Πελοποννήσου μετά τον μεσαίωνα, η οποία χρησιμοποιείται ακόμη και σήμερα.

2.Μορα: Τουρκική λέξη που σημαίνει Μοριάς, εχρησιμοποιείτο παλαιότερα, χρησιμοποιείται όμως και σήμερα από τους Τούρκους.

3.Αγιάνης: Με ένα νι (ν), προέρχεται από:

α)Την Τουρκική λέξη “Άγαν” που επί λέξει, σημαίνει Πρόκριτος, Άρχοντας και κατά ελεύθερη ερμηνεία Τουρκικός τίτλος για τοπικό άρχοντα (Έπαρχο) που ήταν εξαρτημένος από τον Σουλτάνο καθώς και για τον Οσποδάρο (Δεσπότη-Αυθέντη –Κύριο) της Μολδοβλαχίας(σημερινής Μολδαβίας και Ρουμανίας που παλιότερα απεκαλείτο Βλαχίας) και

β)Την Αραβική λέξη “Αιγ” που σημαίνει :μάτι, αυτός που εποπτεύει, διαπρεπής και κατά ελεύθερη ερμηνεία :Τίτλος διοικητικός παρά Τούρκους.

4.Βαλεσί: Από την Τουρκική λέξη *valizi* που σημαίνει, διοικητής, Νομάρχης, Έπαρχος. Ο εκάστοτε Οθωμανός Διοικητής, Νομάρχης, Έπαρχος

του Μοριά, απεκαλείτο από την Οθωμανική Αυτοκρατορία :Μόρα(του Μοριά) Βαλεσί (Έπαρχος).

Ο Μορά Βαλεσί συνεργάζετο με δυο συλλογικά συμβουλευτικά όργανα. Τα μέλη του πρώτου ήταν όλοι Οθωμανοί Κρατικοί λειτουργοί και αποκαλούντο Αγιάνηδες. Τα μισά μέλη του δευτέρου ήταν επίσης Οθωμανοί και αυτοί απεκαλούντο Αγιάνηδες, ενώ οι υπόλοιποι μισοί ήταν Έλληνες Χριστιανοί και απεκαλούντο Μοραγιάνηδες, δηλαδή του Μοριά Αγιάνηδες. Στο μεγαλύτερο μέρος της ελεγχθείσης βιβλιογραφίας, η λέξη “Μοραγιάνης” γράφεται το μεν “Μο” με όμικρον “ο”, το δε “γιάνης” γράφεται με ένα νι (ν).

Σε μικρότερο μέρος της ίδιας βιβλιογραφίας, το “Μο” γράφεται με ωμέγα “ω”, ενώ το “γιάνης” γράφεται πάλι με ένα νι(ν).

Εξαιρέση απετέλεσαν οι Ελληνικής καταγωγής (Φαναριώτες) Οσποδάροι(Δεσπότες, Αυθέντες, Κύριοι)της Μολβλαχίας με τα επώνυμα: ΓΚΙΚΑΣ, ΚΑΛΛΙΜΑΧΗΣ, ΚΑΡΑΤΖΑΣ, ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ κλπ, οι οποίοι για ευνόητους λόγους, εξελλήνισαν, μάλλον ανεπιτυχώς την Τουρκική λέξη “Αγιάνης” την οποία μετέτρεψαν σε “Ιωάννης” στην αλληλογραφία τους με την Οθωμανική εξουσία προ των βαπτιστικών ονομάτων τους, καταχωρούσαν το “Ιωάννης” και εξ’ αυτού, όπως προκύπτει από δυο εκδόσεις ενός εκδοτικού οίκου, διεμορφώθη ο τίτλος “Μωρογιάνης”, δηλαδή του “Μωρέως Αγιάνης”.Στη μεταγενέστερη έκδοση του ίδιου εκδοτικού οίκου, η ονομασία “ Μωρογιάνης” διαφοροποιήθηκε-διορθώθηκε σε “Μωραγιάνης”.

Το **1790** ο Θ.ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ, νυμφεύθηκε την τρίτοτοκη θυγατέρα, του απαγχονισθέντος, Αικατερίνη και πήρε προίκα στον Άκοβο:Χωράφια, αμπέλια και ελιές στα Γιανναίικα: Χωράφια, αλώνι και αγροικία και τον ανωτέρω μύλο, τον οποίο εκμεταλλεύθηκε άλλοτε άμεσα και άλλοτε έμμεσα μέχρι το έτος **1806**, οπότε καταδιωκόμενος από τους Τούρκους, κατέφυγε στη Ζάκυνθο.

Την δευτερότοκη θυγατέρα, του ΚΑΡΟΥΤΣΟΥ, Σοφία την είχε νυμφευθεί ενωρίτερα ο Σταματέλος ΤΟΥΡΚΟΛΕΚΙΩΤΗΣ ή ΤΟΥΡΚΟΛΕΚΑΣ από το χωριό ΤΟΥΡΚΟΛΕΚΑ, πατέρας του Νικηταρά.

Η πρωτότοκη θυγατέρα του ΚΑΡΟΥΤΣΟΥ Μαρία, είχε παντρευτεί ενωρίτερα, κατά μια εκδοχή, τον Δημήτριο ΚΑΡΤΣΩΝΑ από το χωριό Αρφαρά της Μεσσηνίας και κατά άλλη τον Αναγνωσταρά, πραγματικά στοιχεία: ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Χρήστος του Γεωργίου(1760 ο Άγριλος της τότε Επαρχίας Λεονταρίου-16^η Απριλίου 1825 νήσος Σφακτηρία Μεσσηνίας).

Σε μέρος της βιβλιογραφίας, αναφέρεται, ότι η Μαρία ΚΑΡΟΥΤΣΟΥ, είχε παντρευτεί τον Ακοβίτη Γεώργιο ΜΕΤΑΞΑ. Αυτή η άποψη πρέπει να είναι εσφαλμένη, διότι ο ΜΕΤΑΞΑΣ Γεώργιος, είχε νυμφευθεί ετεροθαλή αδελφή των θυγατέρων του απαγχονισθέντος ΚΑΡΟΥΤΣΟΥ(ήταν θυγατέρα της συζύγου του από προηγούμενο γάμο της). Μάλιστα ο Ιωάννης ΜΕΤΑΞΑΣ (γιος του ανωτέρω Γεωργίου ΜΕΤΑΞΑ) είχε νυμφευθεί πρώτη εξαδέλφη του Θ.Κολοκοτρώνη, θυγατέρα του Μπάρμπα του Αναγνώστη ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ, ο οποίος κατοικούσε πολλά χρόνια στον Άκοβο με τα δέκα παιδιά του.

Φεύγοντας ο Κολοκοτρώνης, άφησε τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας του στον ξάδελφό γαμβρό του Ιωάννη ΜΕΤΑΞΑ. Η σύζυγός του Θ.Κολοκοτρώνη Αικατερίνη πέθανε και ετάφη στη Ζάκυνθο. Όταν ο Κολοκοτρώνης τον Ιανουάριο του 1821, επέστρεψε στο Μοριά, δεν ασχολήθηκε με τον μύλο, χωράφια κλπ, αλλά με την επανάσταση του γένους. Σύμφωνα με αφηγήσεις του Γ.Χ ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ με την πάροδο των ετών οι χωρικοί αποκαλούσαν την περιουσία του (ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ)Μεταξαιίκα χωράφια, Μεταξαιίκο αλώνι, Μεταξά μύλος κλπ.

Άγνωστος απόγονος του ΙΩΑΝΝΗ ΜΕΤΑΞΑ και άγνωστον πότε, πούλησε το ένα πόδι-αγκωνάρι(25%) του μύλου αυτού στον ΗΛΙΟΠΟΥΛΟ Παναγιώτη, κάτοικο Καμάρας, καταγόμενο από το Δυρράχι. Άγνωστον επίσης πότε, στην γύρω περιοχή, έγινε κατολίσθηση του εδάφους, κατεστράφη το αυλάκι του νερού και διεκόπη η λειτουργία(του μύλου).

Περί το έτος 1905/1906 επέστρεψε από την Αμερική στα Γιανναίικα ο ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος του Χρήστου(1878-1955), στον οποίο, ο ίδιος ή άλλος απόγονος του ΜΕΤΑΞΑ, πούλησε τα δικαιώματα των υπολοίπων τριών ποδιών –αγκωναριών(75%) του ιδίου μύλου. Ο ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

απευθύνθηκε στον ΗΛΙΟΠΟΥΛΟ να δαπανήσουν χρήματα , ανάλογα με τα δικαιώματα τους και να επαναλειτουργήσουν το μύλο, αλλά αυτός αρνήθηκε.

Κατόπιν ο Θεοφιλόπουλος, διέθεσε το απαραίτητο ποσόν και μόλις επαναλειτουργήσε το μύλο, παρουσιάσθηκε ο ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ διεκδικώντας τα δικαιώματα του.

Όταν ο ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ του παρουσίασε το λογαριασμό και του είπε να καταβάλλει την αναλογία του αρνήθηκε και πούλησε τα δικαιώματα του στον αδελφό (του ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ) Δημήτριο(1876-1931).

Κατά τη διάρκεια της κατοχής, απόγονοι του ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Δημητρίου, πούλησαν το μερίδιο του (25%) στο συγχωριανό μας ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟ Κων/νο του Ζαχαρία (1904-1984).

Το έτος 1950, ο ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ πούλησε το 25% που είχε αγοράσει , στον ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟ Βασίλειο του Γεωργίου(1922-2001).

Κατά την αρχή της δεκαετίας του 1960, οι κοινότητες Γιανναϊκών και Καμάρας , κατασκεύασαν αρδευτικό φράγμα στην Κοίτη του Καρνίωνα ποταμού, πλησίον της χούρχουλης του μύλου αυτού και κατέστη προβληματική η λειτουργία του. Μετά από 1-2 χρόνια έγινε και νέα κατολίσθηση και κατεστράφη το αυλάκι του νερού, οπότε διεκόπη οριστικά η λειτουργία του.

Μέχρι σήμερα, στέκει όρθια η κρεμαστή του και το κτίριο, με τμήμα της σκεπής του.Περί το μέσον της δεκαετίας του 1960, ο Βασίλειος ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ, έκτισε καινούριο μύλο 100 περίπου μέτρα νοτιότερα(πλησιέστερα στο μύλο του ΛΑΓΟΥ) τον οποίο λειτούργησε μέχρι την ημέρα του αιφνίδιου θανάτου του (3-11-2001).

Το Μάιο του 2002 τα τέκνα του ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ Βασιλείου, υπέγραψαν, με κατάλληλο επιχειρηματία, συμβόλαιο πολυχρονίου μισθώσεως των χώρων του παλαιού (ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΑΪΚΟΥ) και του νέου μύλου έναντι συμβολικού ετησίου μισθώματος και εντός των προσεχών ετών πρόκειται να ανακαινισθεί πλήρως(ο παλαιός μύλος φυσικά).

Οι μέχρις εδώ, ιστορηθέντες κατά το εφικτόν, 4 μύλοι λειτουργούσαν ολοχρονίς, ευρίσκονται αριστερά-δυτικά της ροής των υδάτων του Καρνίωνα ποταμού και χρησιμοποιούσαν διαδοχικά, ο ένας μετά τον άλλο το ίδιο νερό.

Παρατίθενται 3 φωτογραφίες του μύλου του Κολοκοτρώνη όπως είναι σήμερα.

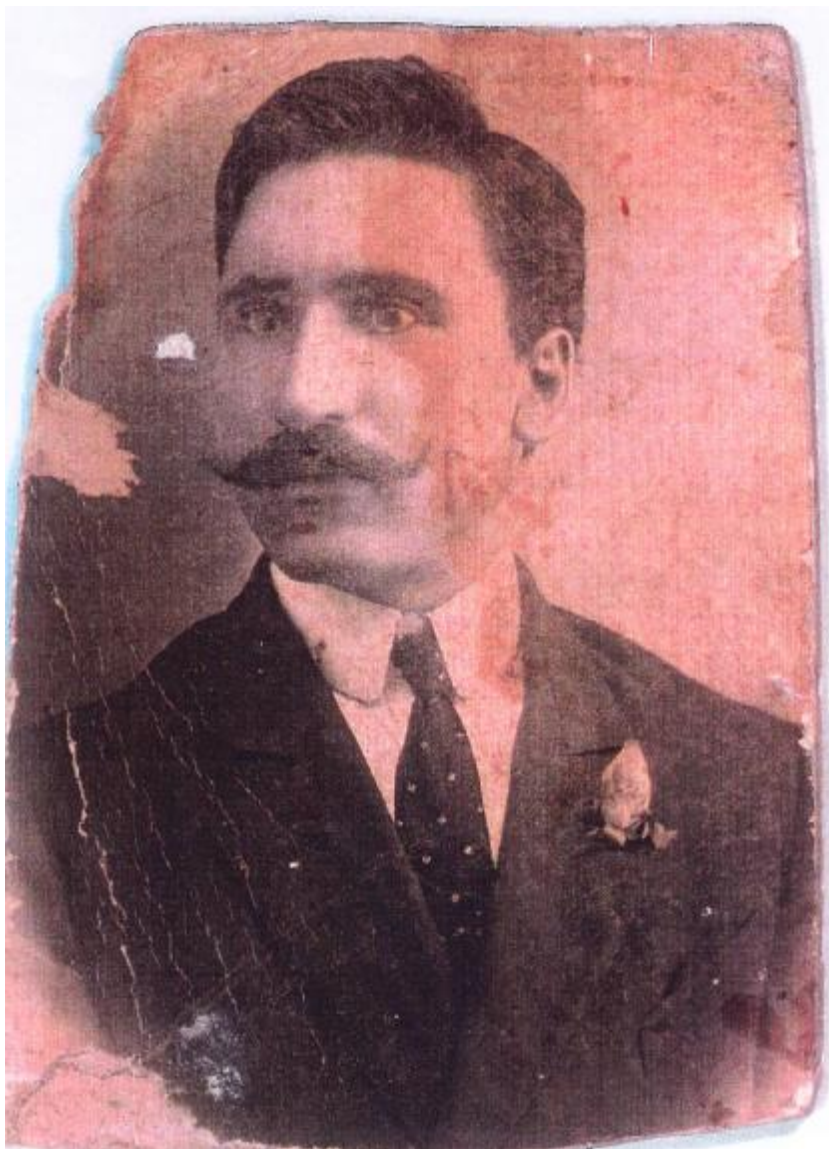

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ(1770 στην τοποθεσία Ραμβούνι της Μεσσηνίας -1843 Αθήνα).Από το 1790 που νυμφεύθηκε την Αικατερίνη ΚΑΡΟΥΤΣΟΥ θυγατέρα προεστού του Ακόβου και πήρε ως προίκα και τον ανωτέρω μύλο, μέχρι το 1806, που διωκόμενος από τους Οθωμανούς , κατέφυγε στην Ζάκυνθο, τα εξεμεταλλεύθη, άλλοτε άμεσα και άλλοτε έμμεσα.

Η φωτογραφία του δεν σχετίζεται με εκείνη την εποχή .Είναι της περιόδου μετά το 1821 κατά την οποία διαδραμάτισε κορυφαίο ρόλο στα πολεμικά γεγονότα και στην πολιτική κονίστρα της αναγεννηθείσης πατρίδας μας.

ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ (1878-1955)

ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ(1876-1931)

ΘΕΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ (1922-2001)

ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΙΟΥ (1904-1984)